

HUGO OLSSON

Fil.dr. lektor Hugo Olsson avled den 26 juli 1966 efter en lång tids sjukdom och avtagande hälsa. Med Hugo Olsson förlorade vi en av vårt lands främsta filatelister och största auktoriteter på svenska frankoteckens framställning och användning.

Hugo Olsson var född i Malmö år 1900, och studerade efter avlagd studentexamen naturvetenskap vid Lunds universitet. Studierna förde via amanuensbefattning vid kemiska institutionen till disputation och doktorsgrad i kemi år 1927 samt därefter lärarbefattning vid realskolan i Hässleholm, lektorat vid läroverket i Borås och Norra Real i Stockholm. Hugo Olssons tid och arbetsförmåga räckte också till för en fritidssysselsättning som ledde till en framstående insats inom svensk filateli. Han har själv givit innebörden åt frimärkssamlandet, såsom han uppfattade vår gemensamma hobby.

»För frimärken har jag, liksom de flesta samlare, haft intresse sedan barnaåren, men med tiden har själva samlarbegäret något trätt tillbaka för intresset att studera märkena och alla de faktorer, som ha något samband med dem. Det har gjorts många studier och skrivits åtskilliga skarpsinniga artiklar om våra svenska frankotecken i den filatelistiska pressen, men tidskriftsartiklar ha ofta det gemensamma ödet att glömmas. Även om tidskriftshäftena samvetsgrant tillvaratagas, råkar likväl en artikel lätt falla i glömska, drunkna i mängden av andra. — —

Granskar man det samlade materialet, märker man dock, att det ännu är mycket som fattas, för att kännedomen om våra märken skall anses vara något så när tillfredsställande. Det finnes många dunkla punkter i vår kunskap om de svenska frankotecknen, som vänta på att uppklaras, innan det blir för sent. Mycket av ett sådant arbete tror jag skulle relativt lätt kunna göras, om Föreningens medlemmar med sina rika erfarenheter på de olika specialområdena gemensamt på allvar togo itu med problemen. I ett sådant arbete ser jag en av Föreningens stora uppgifter.»

Vi kan i dag se att Hugo Olsson genomförde den av honom själv i Svensk Filatelistisk Tidskrift år 1930 skisserade arbetsuppgiften. Arbetet bar resultat i form av artiklar i SFT, vilka behandlar sammansättningen hos de tryckfärger, som användes för våra frimärken av vapentyp, och typfel hos äldre frimärken, betingade av framställningsmetoderna för tryckmaterialet. Materialet till dessa studier fann Hugo Olsson i sina egna samlingar och hos Postmuseum. Det första stora verket av Hugo Olsson var färdigt år 1936 och utkom som Meddelande nr 17 från Postmuseum, nämligen Svenska Postverkets Brevkort, Kortbrev och Frankokouvert, en studie som alltjämt synes komplett och uttömmande. Den baserades på en vetenskapligt grundlig sammanställning av materialet i Postmuseums samlingar, privata samlingar, arkivstudier och upplysningar, som kunde lämnas av personalen vid Postverkets frimärkstryckeri.

De fortsatta studierna av våra frankotecken ledde till samarbete med Fr. Benzinger, studier av Postmuseums samlingar och Poststyrelsens arkiv och resulterade i tre delar av ett planerat monumentalt arbete, som skulle ha omfattat åtta delar. Arbetet kom att avbrytas till följd av Benzingers bortgång. De tre utgivna delarna är välkända klenoder i de svenska filatelisternas bibliotek. Den första delen om skilling bankofrimärken fick i en engelsk upplaga, och utgiven som Meddelande nr 30 i Postmuseums serie, uppmärksamma våra svenska frimärkens 100-årsjubileum år 1955.

Avtagande hälsa minskade aldrig Hugo Olssons intresse för framställningen av frimärken och postala trycksaker, vars samlande han fortsatte med banderollmärken från våra frimärksrullar, häftesomslag till frimärkshäften och Postverkets tjänsteförsändelser.

Studier, systematisering och publicering av resultaten från dessa områden fick dock stå tillbaka för vetenskapliga studier och sammanställning av det arbete om Den svenska kemins historia, vilket Hugo Olsson genomförde och hann avsluta för Lärdomshistoriska Samfundet i Uppsala.

Hugo Olsson var Föreningen Postmusei Vänners och flera frimärksamlarföreningars hedersledamot. Han har till oss, som kände honom, personligen kvarlämnat alla de kunskaper han hann med att ordna och utvärdera i form av ett livsverk, som allt framgent kommer att uppmärksammas av kommande generationer av frimärkssamlare. Detta var det mål han i sin ungdom satte för sin hobby när studierna var avslutade och viss fritid tillät honom att koppla av med den.

Rolf-B. Eklund